Miljö- och kollektivtrafikregionrådet
Tomas Eriksson (MP)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021-0278

2021-05-04

Svar på interpellation 2021:19 av Msciwoj Swigon (SD) om koldioxidfri elförsörjning av Stockholms kollektivtrafik

Msciwoj Swigon (SD) har ställt följande frågor till mig om koldioxidfri elförsörjning av Stockholms kollektivtrafik:

1. Kommer SL att prioritera el som kommer från svensk vattenkraft och kärnkraft i sina framtida upphandlingar?
2. Varför antogs valfriheten vid framtida upphandling där koldioxidfri elförsörjning inte garanteras?
3. Är det rimligt att regionens skattebetalare ska betala 1,4 miljoner kr per år mer i enbart elkostnader för att få en miljömärkning som i Sverige bidrar till att konkurrera ut den svenska kärnkraften och leder till ökade koldioxidutsläpp?

Som svar vill jag anföra följande:

Stockholms kollektivtrafik är världsledande när det gäller omställning till förnybar energi. All kollektivtrafik på land drivs med biobränslen eller el som kommer från sol, vind eller vatten. Region Stockholm arbetar systematiskt och målmedvetet för att minska klimatpåverkan, bli mer resurseffektivt och att minska de miljö- och hälsorisker som beror på direkta och indirekta utsläpp från verksamheterna.

Som en del i miljöarbetet har trafikförvaltningen kravställt förnybar el med ursprungsgarantier i elavtalen sedan många år tillbaka. Även det nya avtalet ska säkerställa att elen är 100 % ursprungsmärkt förnybar enligt trafikförvaltningens krav. I och med att elmarknaden utvecklas hela tiden så innebär den nya upphandlingen att vi har en flexibilitet att välja vilken el vi beställer. Samtidigt ska elen vi beställer vara förnybar el med ursprungsgaranti eller märkt med Bra-Miljöval. Kärnkraftsel är inte klassad som förnyelsebar med ursprungsgaranti och har således inte ingått i den el som upphandlats sedan många år tillbaka. Upphandlingen förhåller sig till de beslut som redan har tagits.

Med förnybar energi menas energi som producerats från förnyelsebara energikällor, vilket är detsamma som i EU-direktiv, 2009/28/EG, artikel 2 a1, dvs. vindenergi, solenergi, aerotermisk energi (luftvärme), geotermisk energi, hydrotermisk energi (vattenvärme), havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponi gas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.

Regionen har satt tydliga mål för vårt miljöarbete, vilka definieras i Miljöprogram 2017-2021 och Stockholms läns regionala trafikförsörjningsprogram. Vi tar ansvar för miljön genom att samarbeta med leverantörer och samarbetspartners

och ställa tydliga krav i upphandling och inköp. Avtalet i fråga är inget undantag. Den ska omfatta el som uppfyller Region Stockholms miljömässiga riktlinjer, vilket innebär att elen ska komma från förnyelsebar kraftproduktion. Det finns olika alternativ för miljömärkning på elmarknaden och avtalet för elenergi ska ta hänsyn till miljömålen i detta val och samtidigt beakta aktuella marknadspriser.

I och med ansökan till Bra Miljöval är dessutom numera 55 % av den el som köps in för att driva SL-trafiken märkt med Bra Miljöval, utöver förnybar med ursprungsgaranti. All övrig el som köps in för att driva SL-trafiken kommer uteslutande från förnybara källor. Eftersom vi inte köpt el från kärnkraft tidigare kan det inte anses att vi med anledning av miljömärkningen konkurrerar ut den svenska kärnkraften.

Däremot innebär faktumet att den är märkt med Bra Miljöval att det blir fler kontroller av elbolaget och att elbolaget gör avsättning till miljöåtgärder. Bra Miljöval-märkningen kravställer att 100 procent av all el som licenstagare använder ska vara förnybar varav minst 50 procent miljömärkt. Den miljömärkta elen innebär miljökrav på elproduktionen exempelvis att vattenkraftverk ska ha ett basflöde med vatten för att undvika torrläggning eller att vindkraftverk ska placeras utanför skyddade naturområden. Därtill avsätter elbolagen med el märkt med Bra Miljöval fondmedel som går direkt till projekt som reparerar miljöskador och effektiviserar energianvändning. Det kan till exempel handla om miljöfonder som arbetar för ökad biologisk mångfald runt svenska vattenkraftsanläggningar.

Miljömärkningen innebär att vi är med och bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan och gynnar biologisk mångfald. Det är i linje med regionens miljöarbete. Som ansvarigt Miljö- och kollektivtrafikregionråd anser jag att detta är till våra medborgares fördel och ett viktigt steg mot att uppnå målet om att Stockholmsregionen ska bli en klimatneutral region.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 4 maj 2021

Tomas Eriksson